

NEŠTEVNI SAMOSTALNIKI

Večina samostalnikov ima obliko za vsa tri števila. Npr. jabolko, jabolki, jabolka
hiša, hiši, hiše
ptič, ptiča, ptiči

Ker ti samostalniki izražajo število, so **ŠTEVNI SAMOSTALNIKI**.

Nekateri samostalniki so pa izjeme in uporabljamo le eno obliko, ki **ne izraža števila**. To so **NEŠTEVNI SAMOSTALNIKI**.

1. Poglejmo si primer:

Npr. hlače .

Kupila sem (ene) hlače.

Oprala sem (dvoje) hlače.

Pospravila sem (troje) hlače.

V vseh treh primerih je uporabljena ena sama oblika – hlače.

Kako določimo število v tem primeru? Pomagamo si z vprašanjem **Kaj je to?**

Odgovor je **To so** hlače.

Beseda hlače se ujema s TO SO (...hlače). Ker beseda **SO** izraža množino, ima ta samostalnik samo obliko za **MNOŽINO**. Pravimo, da je **MNOŽINSKI SAMOSTALNIK**.

Dopolni povedi. Uporabi **je** ali **so** : To _____ škarje. To _____ očala.

To _____ grablje. To _____ vrata.

To _____ usta. To _____ pljuča.

VSI ZGORNJI SAMOSTALNIKI SO NEŠTEVNI. VSI SO MNOŽINSKI SAMOSTALNIKI, KER IMAJO SAMO OBLIKO ZA MNOŽINO.

Množinski samostalniki so tisti, ki jih vedno uporabljamo v **množini**.

2. Pogledjmo si še druge primere.

Kupila je mleko. Prodajali so sadje. Skuhala je juho.

Ali lahko preštevamo mleko, ali imamo tri oblike za vsa števila? Lahko preštevamo skodelice, litre, posode ... nimamo pa treh oblik za besedo mleko. Enako je pri sadju. Lahko preštevamo vrste, košare, kilograme... nimamo pa treh oblik besede sadje. Enako ugotovimo tudi pri juhi.

Zopet si pomagamo z vprašanjem **Kaj je to?**

Odgovor je **To je** mleko.

Beseda mleko se ujema s TO JE (...mleko). Ker beseda **JE** izraža ednino, ima ta samostalnik samo obliko za **EDNINO**. Pravimo, da je **EDNINSKI SAMOSTALNIK**.

Dopolni povedi. Uporabi **je** ali **so** : To _____ grmičevje. To _____ srnjad.

To _____ žalost. To _____ kis.

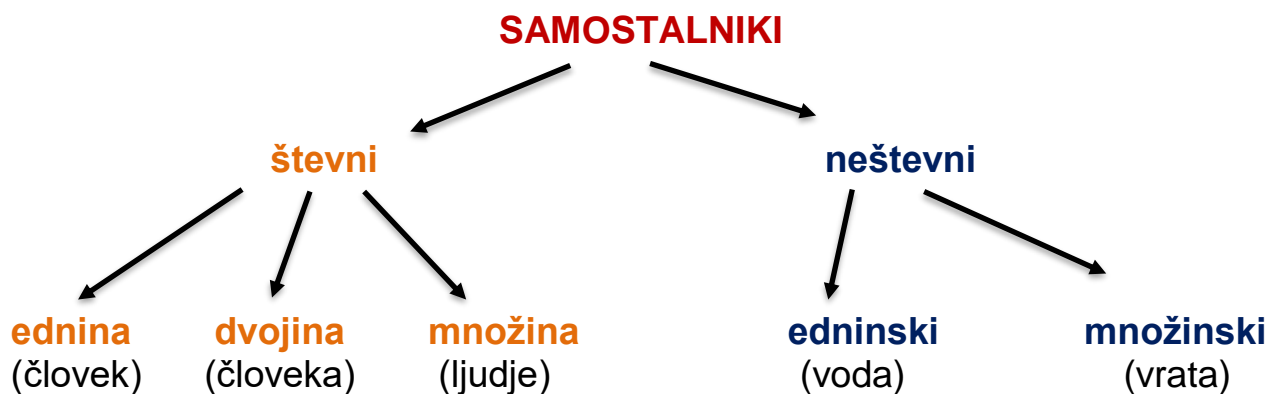
To _____ sol. To _____ mladost.

VSI ZGORNJI SAMOSTALNIKI SO NEŠTEVNI. VSI SO EDNINSKI SAMOSTALNIKI, KER IMAJO SAMO OBLIKO ZA EDNINO.

Neštevni edninski samostalniki poimenujejo **snov** (npr. sneg, kri), **skupino** (npr. mladina, grmičevje) ali **pojem** (npr. upanje, mir).

Našteti primerov ne moremo šteti, zato jih vedno uporabljamo v ednini.

POMNI:

Vaja:

1. Samostalnice razvrsti v tabelo.

starec, starost, drevo, drevje, olje, steklenica, kozarec, sol, žlica, veseljak, veselje, hiša, luči, tla, jetra, stoli

ŠTEVNI SAMOSTALNIKI	NEŠTEVNI SAMOSTALNIKI

2. Neštevne samostalnice razvrsti v tabelo.

pljuča, hrup, tišina, mladina, gosli, srnjad, perutnina, hrepenenje, možgani, grablje, sani

EDNINSKI SAMOSTALNIKI	MNOŽINSKI SAMOSTALNIKI

~~3. Sedaj reši še DZ str. 60 in 61.~~